

NHỚ LẠI NHỮNG NGÀY QUA

HOÀNG THỊ THU HUYỀN

Tôi thuộc lớp cán bộ “trung trung giữa giữa” đã gắn bó với Viện Khoa học xã hội vùng Nam Bộ khoảng trên dưới 15 năm. Chính vì ở lớp giữa ấy mà tôi biết được những chuyện của thời kỳ trước (do các cô các chú kể lại) và tôi cũng biết được những chuyện cho đến ngày hôm nay khi Viện về lại cơ sở 49 Nguyễn Thị Minh Khai thân yêu. Vào cuối năm 1998, khi vừa mới tốt nghiệp đại học, tôi được nhận vào làm hợp đồng tại bộ phận Kế toán của Phòng Hành chính - Đối ngoại. Ấn tượng đầu tiên đối với tôi là trụ sở 49 Nguyễn Thị Minh Khai – một ngôi nhà cổ kiểu Pháp rất đẹp và mát mẻ. Viện hồi đó còn khá nhiều cơ sở khác, như các tòa nhà ở số 270 Nguyễn Trọng Tuyển, 113 Nguyễn Đình Chính, 386 Lê Văn Sỹ, 197 Lê Văn Sỹ, 34 Lý Tự Trọng và 57 Sương Nguyệt Anh. Phòng Hành chính - Đối ngoại ngày ấy khá đông, chắc phải hơn 20 người. Trong những ngày tháng bỡ ngỡ mới về phòng, tình cảm của anh chị em đồng nghiệp đã giúp tôi từng bước trưởng thành. Sau đó tôi được biệt phái làm kế toán cho Chương trình Xóa đói giảm nghèo (một cách gọi ngắn gọn chương trình nghiên cứu về Giảm nghèo ở TPHCM được Quỹ Ford tài trợ mà chắc hẳn nhiều người

còn nhớ). Có thể nói chương trình này đã trang bị cho khá nhiều nghiên cứu viên trẻ về lý thuyết và phương pháp nghiên cứu thực tiễn. Chương trình kéo dài khoảng 7 năm, kết thúc vào năm 2004 với những kết quả được đánh giá cao trong giới nghiên cứu và chính quyền TPHCM lúc bấy giờ.

Khi tôi vào Viện cũng là vào lúc có một đợt các nhà khoa học lớn tuổi (đa số có học hàm học vị cao) nghỉ hưu, để đến 30 người. Sự ra đi của lớp cán bộ này là một khoảng trống thế hệ mà lứa cán bộ trẻ mới được tuyển vào biên chế như chúng tôi không bù đắp nổi. Hồi ấy, việc học cao học và làm nghiên cứu sinh không sôi động bằng bây giờ. Chương trình “có giá” nhất là Tiếng Anh liên ngành, được nhiều người theo đuổi vì học tập trung, có chất lượng và được cấp tiền sinh hoạt tính bằng đô la. Tuy nhiên, việc đi học nước ngoài lại sôi động hơn hiện nay và đã cho thành quả là Viện có thêm một số nhà nghiên cứu giỏi về chuyên môn và ngoại ngữ.

Sự kiện đáng nhớ nhất đối với toàn Viện những năm 2000 có lẽ là sự cố sập trụ sở chính 49 Nguyễn Thị Minh Khai do Công ty Pacific gây ra. Tối ngày 9/10/2007 hẳn khó phai trong ký ức nhiều người khi đứng bên cây xăng Pasteur dưới trời mưa, nhìn sang Viện chỉ còn là một cái hố sâu chôn vùi mọi thứ cùng bao nhiêu kỷ

Hoàng Thị Thu Huyền. Thạc sĩ. Trung tâm Kinh tế học, Viện Khoa học xã hội vùng Nam Bộ.

niệm gắn bó với nơi này. Không chỉ những người đang làm việc mà các cô chú đã nghỉ hưu cũng chạy đến hoặc gọi điện hỏi han tình hình trong ngậm ngùi tiếc nuối. Sau đó là những ngày tháng vô cùng vất vả khi tất cả phải làm việc chung trong vài phòng bên Khách sạn Âu Lạc với điều kiện máy móc tài liệu thiếu thốn. Rồi sau đó lại cùng nhau thu dọn, vận chuyển các trung tâm về 270 Nguyễn Trọng Tuyển và 57 Sương Nguyệt Anh, các phòng ban thì về 133C Nguyễn Đình Chính (nơi công ty Pacific thuê để Viện hoạt động tạm thời sau sự cố). Điều đáng được ghi nhớ là trong những ngày tháng dài khắc phục hậu quả của sự cố sập Viện, tinh thần đoàn kết, tương trợ giúp đỡ nhau giữa các đồng nghiệp được nâng lên, làm cho mọi người gắn bó với nhau hơn.

Và cũng trong thời gian này, Viện đã vượt qua cơn khủng hoảng (cả về cơ sở và tổ chức) để hoạt động đi vào nề nếp với không khí học thuật được đẩy mạnh hơn, thể hiện qua những cải tiến trong công tác tổng kết, trong phân bổ đề tài, trong các Hội nghị thông báo kết quả khoa học thường niên, trong định mức cho cán bộ nghiên cứu... Chương trình U35 ít nhiều khiến số cán bộ nghiên cứu tạm gọi là trẻ phải tích cực làm việc và cho ra những sản phẩm cụ thể.

Năm 2010, cơ sở 270 Nguyễn Trọng Tuyển sửa chữa xong, các phòng ban từ 133C Nguyễn Đình Chính được tập trung về đây. Dù cho nơi làm việc đã tương đối ổn định, nhưng trong lòng nhiều người vẫn không nguôi nhớ về

trụ sở 49 Nguyễn Thị Minh Khai với câu hỏi bao giờ mới được xây dựng, bao giờ được trở lại. Tuy vậy, với lớp trẻ được tuyển dụng trong thời kỳ ở Nguyễn Trọng Tuyển thì nơi đây đã trở nên quen thuộc và gắn bó. Năm 2010, Học viện Khoa học xã hội được thành lập và đặt trụ sở phía Nam chung địa chỉ 270 Nguyễn Trọng Tuyển với Viện, trong điều kiện đó, nhiều cán bộ lớp giữa như chúng tôi và một số cán bộ trẻ đã được lãnh đạo Viện tạo điều kiện và động viên tích cực học cao học và làm nghiên cứu sinh. Chính nhờ “sức ép” ấy mà hiện nay Viện có thêm nhiều cán bộ viên chức đạt được học vị thạc sĩ, tiến sĩ, và trong những năm tới, con số này tiếp tục tăng cao, đảm bảo cán bộ có trình độ chuyên môn cần thiết cho công tác nghiên cứu khoa học.

Hôm nay, Viện đã chuyển về lại trụ sở 49 Nguyễn Thị Minh Khai tròn một tháng, tôi đã được trở về mái nhà Trung tâm Kinh tế. Ngồi làm việc trong căn phòng rộng lớn khang trang tôi không khỏi chạnh lòng nhớ lại kỷ niệm xưa. 40 năm đã trôi qua, có người đi, người ở, có lúc thăng lúc trầm, lúc thuận lợi khi khó khăn, nhưng tôi vẫn luôn cảm nhận được sự gắn bó, yêu mến của các thế hệ cán bộ viên chức đối với Viện, với công tác nghiên cứu khoa học và phục vụ nghiên cứu. Hy vọng với tình cảm và lòng quyết tâm, các cán bộ viên chức của Viện (dù đang làm việc hay đã nghỉ hưu) sẽ cùng góp tâm trí và sức lực của mình xây dựng Viện Khoa học xã hội vùng Nam Bộ ngày càng phát triển. □

